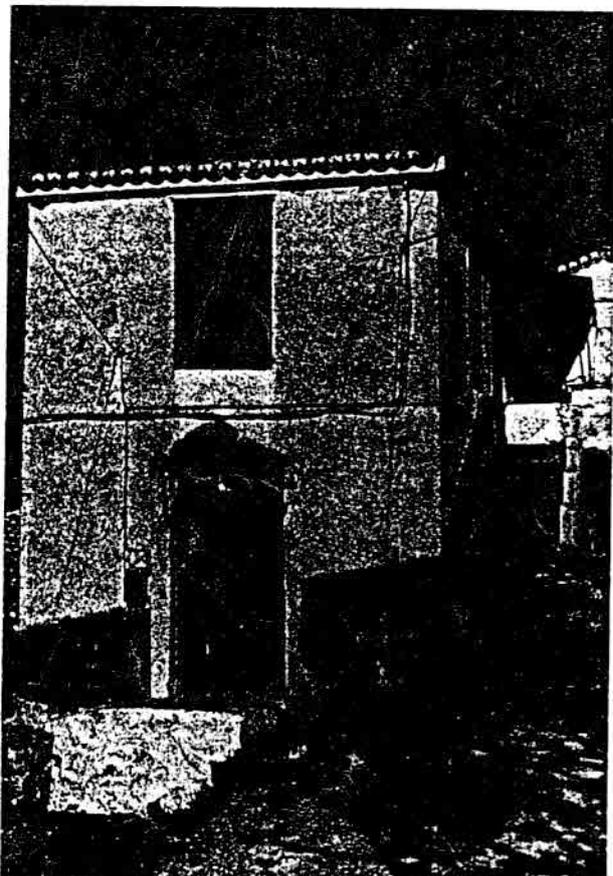

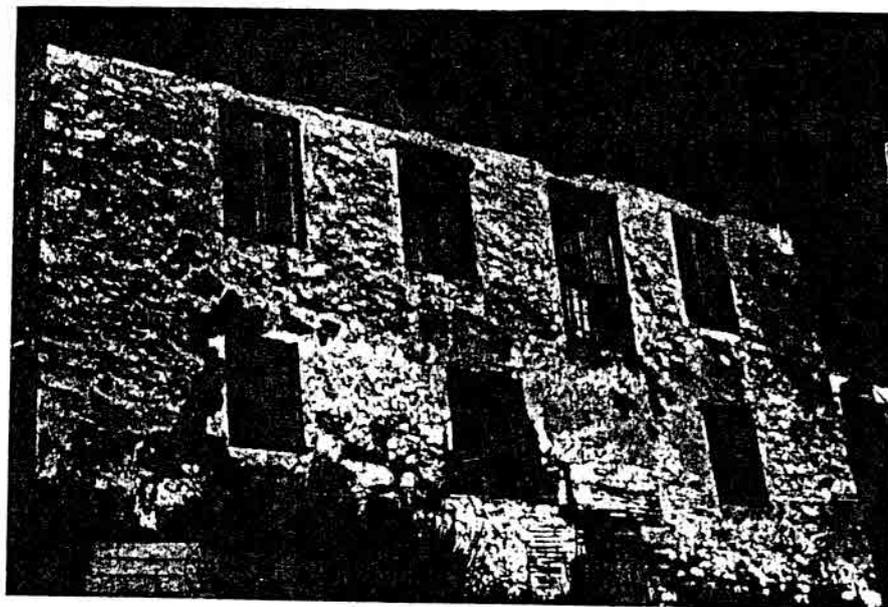
Κατ' αρχήν η λαϊκή Αρχιτεκτονική έδωσε 3 (τρεις) βασικούς τύπους που επιφυλακτικά μόνον μπορούν να χρονολογηθούν.

Η πρώτη περίοδος της Τοπικής λαϊκής Αρχιτεκτονικής που πιθανόν φθάνει ως το 1800 χαρακτηρίζεται απο λιθόκτιστα κτίσματα:

- 1) μικρών κατοψεων, επιμήκους ορθογωνικού σχήματος ή σχήματος Γ, προσαρμοσμένων στο έντονο ανάγλυφο του εδάφους. Έχουν στενή όψη επί του δρόμου και μεγάλο βάθος που ακολουθεί την κλίση του εδάφους, δίνοντας 1 (ένα) όροφο στην πρόσοψη και 2 (δύο) στο πίσω τμήμα, αν είναι στα κατάκλι του δρόμου. Αν είναι στα ανάντι, φυσικά η διάρθρωση του όγκου είναι αντίθετη. Είναι τα στενομέτωπα. Έχουν δύρρικτη ή τετράρριχτη στέγη.
- 2) μεγαλλιτέρων κατοψεων, ορθογωνικού σχήματος. Η διάσταση της όψης είναι μεγαλλίτερη απο το βάθος του. Είναι τα πλατυμέτωπα κτίσματα. Το ύψος τους και ο όγκος τους είναι μεγαλλίτερα σε σύγκριση με τα προηγούμενα. Είναι έκφραση πλούτου (καπετανείκα).

Στενομέτωπο, λιθόκτιστο
λαϊκό σπίτι.

πλατυμέτωπα, λιθόκτιστα σπίτια
(καπετανέικα)

Οι δύο αυτοί τύποι κτιρίων στα επίπεδα σημεία (ελάχιστες βέβαια περιπτώσεις) έχουν καθαρούς ογκούς, δηλαδή στο εμπροσθιο και οπίσθιο τμήμα τους έχουν το ίδιο ύψος.

Την περίοδο αυτή παρουσιάζονται ελάχιστες περιπτώσεις μικτών χρήσεων δηλαδή επαγγελματική στεγή στο ισόγειο και κατοικία στον α' όροφο.

Τα μορφολογικά χαρακτηριστικά των στενομέτρωπων και πλατιομέτρωπων κτισμάτων είναι ίδια:

-Μυστριωτοί σοβάδες ✓

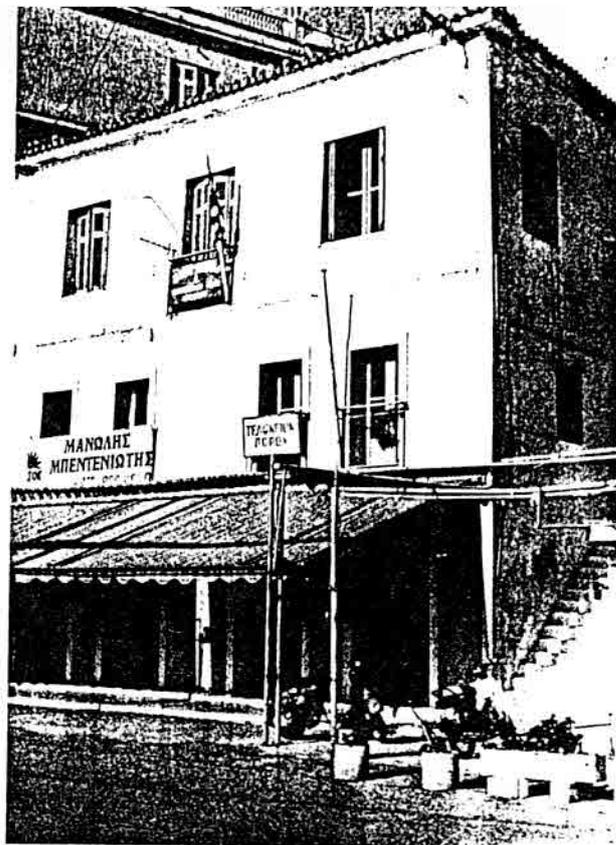
-Ασυμμετρία των ανοιγμάτων στις όψεις ✓

-Ξύλινα κουφώματα πρόσωπο με τον εξωτερικό τοίχο, εξωτερικά τζαμιλίκια και εσωτερικά καρφωτά παντζούρια.

-Τα πετσώματα της στέγης εμφανή κάτω από γείσο ή σχιστόλιθοι σε 2-4 σειρές

-Μπαλκόνια ξύλινα με σιδηρά ευθύγραμμα φουρουσιά και ελαφρο μεταλλικό προστατευτικό κυγκλίδωμα.

Στην δεύτερη περίοδο (1800-1830), ενώ οι κατοψεις παραμένουν βασικά οι ίδιες, με τις ίδιες αναλογίες, φαίνεται πως το υψος των κατασκευών μεγαλώνει, γίνονται πια και αρκετές τριόροφες κατασκευές. Ο όγκος είναι επιβλητικός.

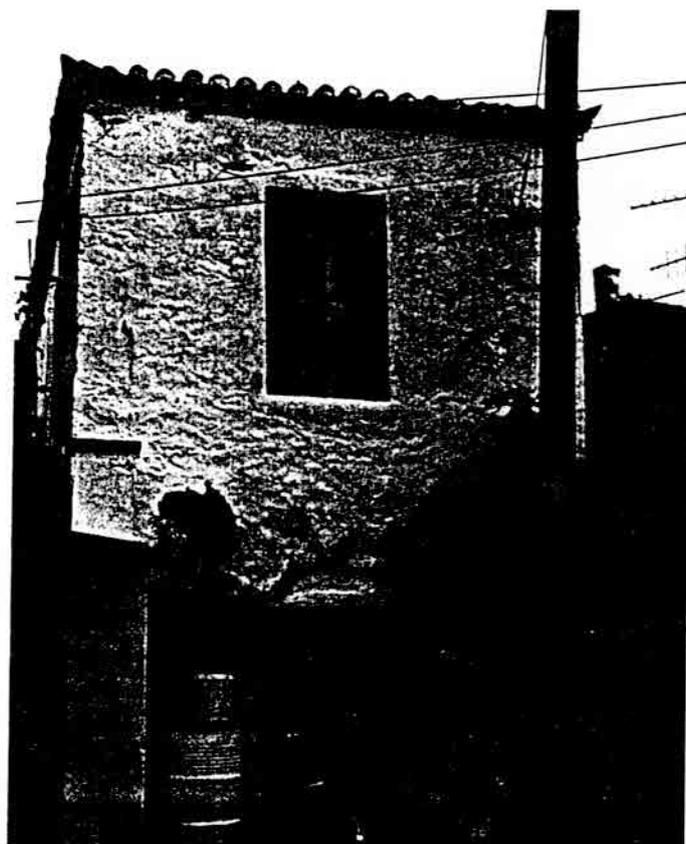

Τα στοιχεία που αλλάζουν την περίοδο αυτή είναι:

-τα κουφωματα, που κατασκευάζονται εν εσοχη. με εξωτερικά πια τα καρφωτα παντζουρια και εσωτερικά τα παράθυρα.

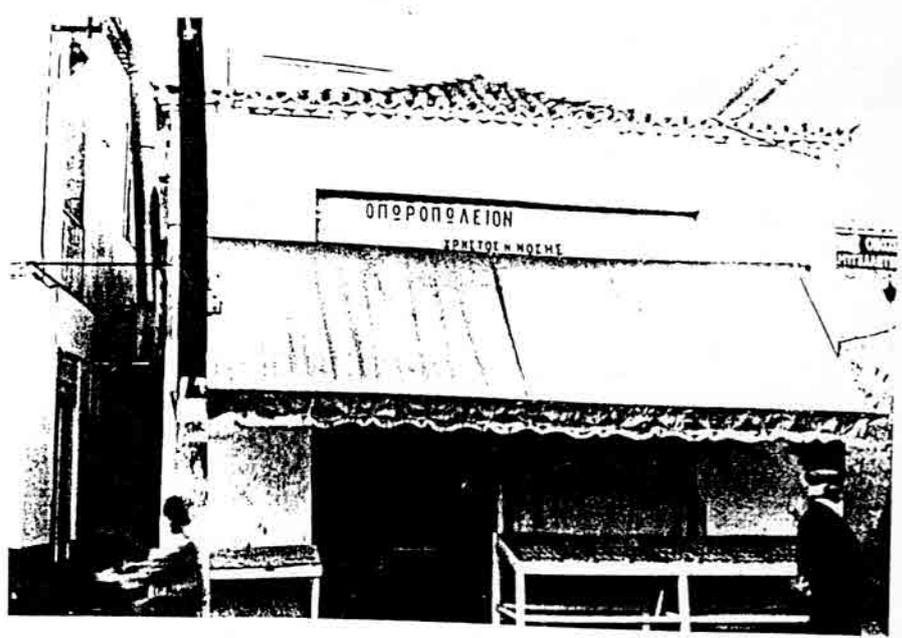
-κάτω απο το γεισο της στεγης σαν κορνίζα τοποθετούνται συμπαγή τουβλακία εν σειρά ή οδοντωτά.

-τα φουρούσια που στηρίζουν τα ξύλινα μπαλκονία γίνονται τριγωνικά η με ελικοειδή σχήματα.

Τα κτίρια με μεικτή χρήση είναι ελάχιστα, όπως επίσης και εκείνα που έχουν αμιγή επαγγελματική χρήση. Αυτά τα τελευταία χαρακτηρίζονται από το μεγάλο τους ύψος και είναι προσαρμοσμένα στα γνήσια χαρακτηριστικά της τοπικής αρχιτεκτονικής.

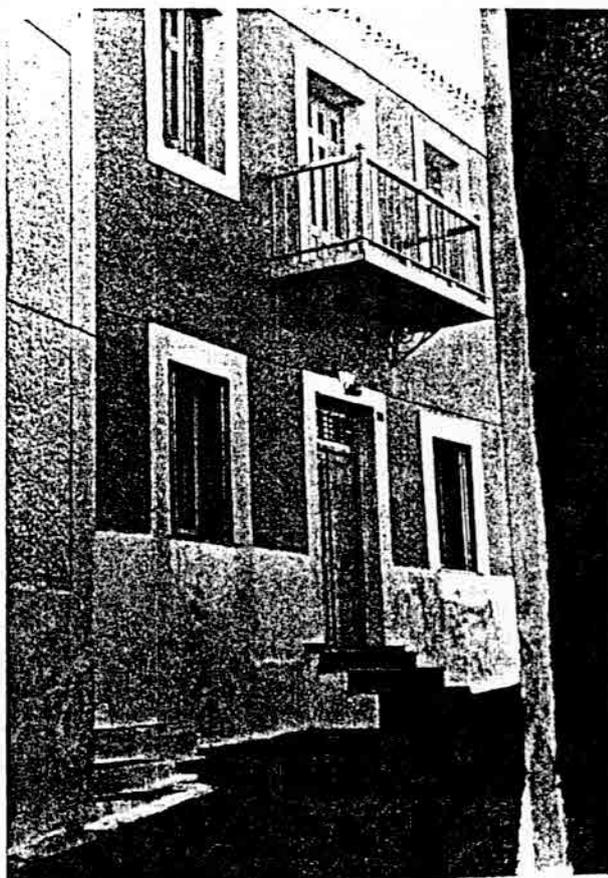
τα κτίσματα αυτά έχουν υποστεί
κατά καιρούς διάφορες αλλοιώσεις.

Την τρίτη περίοδο, από το 1830-1850, ενώ τα βασικά μορφολογικά χαρακτηριστικά παραμένουν τα ίδια, παρουσιάζεται πλέον:

- στις όψεις μια συμμετρία στα ανοίγματα και επιπλέον
- τα παράθυρα γίνονται πλέον ταμπλαδάτα
- οι κύριες εισοδοί γίνονται περισσότερο επιβαρπτικές.

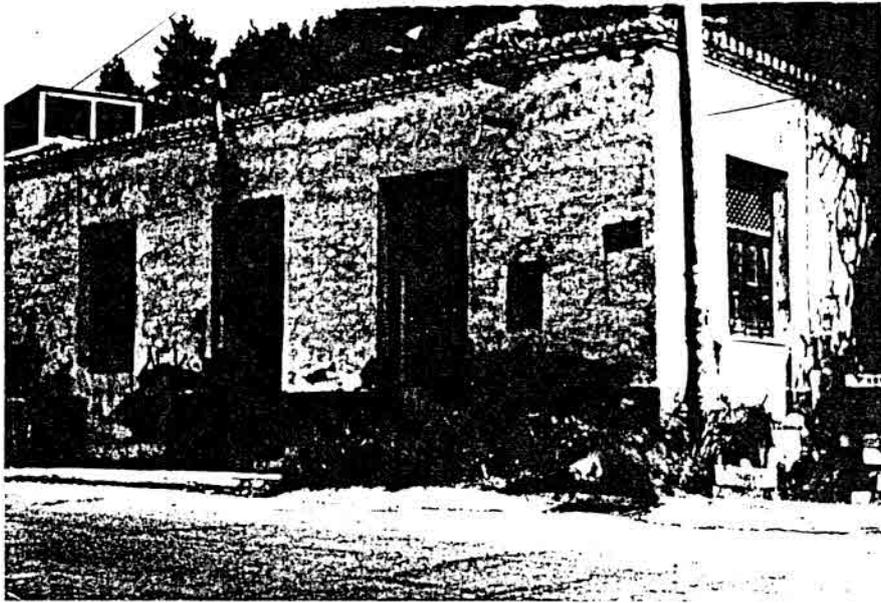
τα κτίρια αυτά έχουν αλλοιωμένα χαρακτηριστικά αλλά είναι τυπικά για την συμμετρία στις όψεις.

Χαρακτηριστική είναι η αλλαγή στα κτίρια με μικτή χρήση, επαγγελματική στέγη στο ισόγειο και σπίτι στον α' ή β' όροφο. Το ύψος του ισόγειου είναι μεγάλο και φθάνει τα 4.50μ. Οι μαγαζοπορτες είναι μεγάλες, ταμπλαδωτές, και έχουν τις περισσότερες φορές φεγγίτες με σιδερένιο προστατευτικό κυγκλίδωμα ημικυκλικού ή ορθογωνικού σχήματος.

Η αμιγής επαγγελματική χρήση (επαγγελματική στέγη μόνον) διατηρεί τα χαρακτηριστικά της περιόδου.

11

Την περίοδο αυτή παρουσιάζεται και ένας άλλος τύπος σπιτιού που μορφολογικά μοιάζει με τα υδραίικα.

Έχει εμφανει ισοδομη λιθοδομη με εντονους τους αρμους. φαίνεται πως πολλά σπίατια ειχαν κτισθει έτσι και αργότερα επικαλυφθηκαν με σοβάδες.

2. Η περίοδος 1850-1880 χαρακτηρίζεται από την εμφάνιση του ΝΕΟΚΛΑΣΣΙΚΙΣΜΟΥ στον οικισμό.

Ο οικισμός "αστικοποιείται". Δεν είναι τυχαίο πως στα 1862 αποκτά το πρώτο του σχέδιο.

Τα χαρακτηριστικά της περιόδου αυτής είναι ότι τα παλιά σπίτια "ντυνόνται" με νεοκλασσικά στοιχεία όπως:

-πλάισια γύρω από τα παράθυρα

-επιμήκεις διακοσμητικές ταινίες που καλύπτουν την προηγούμενη κορνίζα

-τα ξυλινα μπαλκονια αντικαθίστανται με μαρμάρινα

-οι προσθήκες καθ' ύψος γίνονται πλέον με νεοκλασσικά μορφολογικά χαρακτηριστικά .

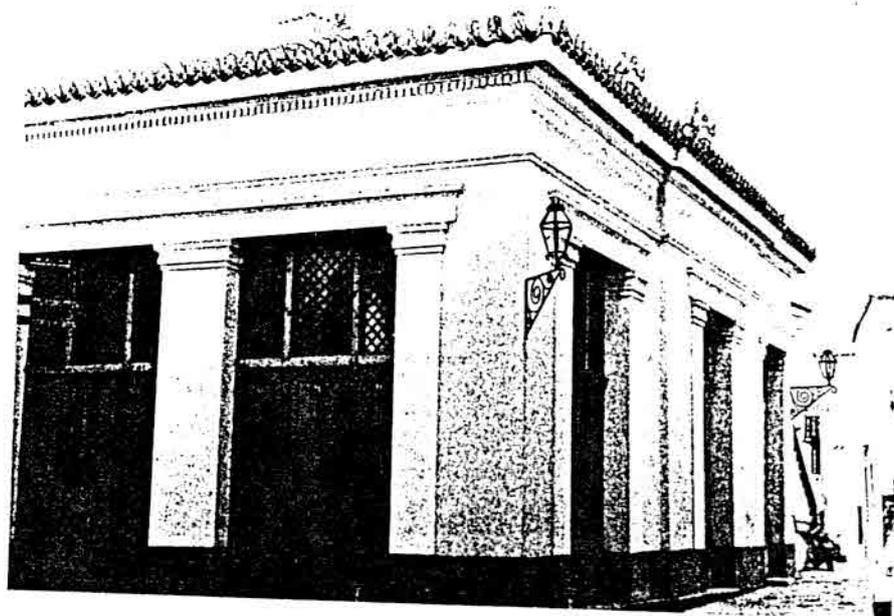

Ταυτόχρονα δημιουργούνται σημαντικά αμιγή δείγματα του νεοκλασικισμού κυρίως στην παραλία και μάλιστα στο βόρειο άκρο της, το οποίο ήταν μάλλον αδόμητο μέχρι τότε, αλλά και στην Μητροπολη.

Τα ισόγεια που προορίζονται για επαγγελματική στέγη είναι μεγάλου υψους έχουν μεγάλες και ψηλές μαγαζόπορτες με ταμιπλάσωτα προστατευτικά φύλλα με ημικυκλικούς ή ορθογωνικούς φεγγίτες και περίτεχνες σιδεριές ενώ ο ορόφος είναι χαμηλότερου υψους και ακολουθεί τα γενικά χαρακτηριστικά.

Ένα δείγμα χαρακτηριστικό αμιγούς επαγγελματικής χρήσης της νεοκλασικής αρχ/κής στον οικισμό υπάρχει και το οποίο είναι τυπικό της περιόδου αυτής.

Είναι μια πλούσια περίοδος νεοκλασικών κτισμάτων στον Πόρο με :

- τις τετράριχτες στέγες
- τις επιμήκεις διακοσμητικές ταινίες κάτω απο το γείσο που κάποιες φορές διακοσμούνται με σειρές απο σταγόνες και γεισίποδες
- διακοσμημένα πλαίσια γύρω απο τα ανοίγματα που πολλές φορές έχουν ψευδοπεσσούς που καταλήγουν σε κιονόκρανα αλλά και στις γωνίες του κτιρίου εμφανίζεται η ίδια διακόσμηση
- μαρμάρινα μπαλκόνια με μαρμάρινα φουρούσια λαξευμένα με διάφορες παραστάσεις και χυτοσιδηρά κιγκλιδώματα
- χαρακτηριστικές επιβλητικές κύριες εισοδοι

Ο νεοκλασικισμός εμφανίζεται τόσο με τη μορφή της αντιγραφής του ρυθμού

 όσο και με την μορφή της προσαρμογής του στα δεδομένα χαρακτηριστικά.

προσαρμογή στον νεοκλαστικό ρυθμό

Τέλος την 5η περίοδο 1880-1920, εμφανίζεται ακόμα πιο περίτεχνος ο νεοκλασικισμός αλλά σε ελάχιστα δείγματα στον οικισμό.

